

Finanšu ministrija

Pašvaldību 2025.gada budžeti un novitātes normatīvajos aktos

2025.gada 29.janvārī

Finanšu ministrija

Normatīvo aktu regulējums budžeta plānošanā un izpildē

➤ **Budžetā jāplāno visi izdevumi saimnieciskajam gadam:**

- Pašvaldību budžetu mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms tām nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei **periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti.**

➤ **Budžeta grozījumi tikai saimnieciskā gada ietvaros:**

- Pašvaldības **budžeta izpildes gaitā** ir tiesīgas grozīt budžetu.

➤ **Izdevumu izpilde atbilstoši budžeta plānam:**

- Pašvaldības budžeta asignējumus var izdarīt **vienīgi domes apstiprinātajā budžetā paredzētajiem mērķiem, nepārsniedzot** budžetā noteiktos apjomus.

➤ **Rīcība, ja, sākoties saimnieciskajam gadam, nav stājies spēkā gadskārtējais pašvaldības budžets:**

- Pašvaldības domes noteiktajā kārtībā **apstiprina pašvaldības darbībai nepieciešamos budžeta izdevumus**, ievērojot likumā noteiktos nosacījumus.

Iestrādāts valsts budžeta likumā: IIN prognozes pārpilde tiks novirzīta pašvaldības uzņemto aizņēmumu saistību dzēšanai

Risinājums atbilst ES direktīvas prasībām un jaunajam ekonomikas pārvaldības modelim.

IIN ieņēmumi 2025.gada budžetā jāplāno 100% apmērā no pašvaldībai apstiprinātās IIN prognozes.

Pašvaldība līdz 01.02.2026. pieņem domes lēmumu par IIN prognozes pārpildes novirzīšanu valsts aizdevumu dzēšanai. VK nodrošinās **automātisku saistību dzēšanu ne vēlāk kā līdz 20.02.2026.**

Finanšu ministrija

IIN ieskaitīšanas kārtība pašvaldībām 2025.gadā

Valsts ieņēmumu dienests (VID)

VID reizi nedēļā ieskaita finansējumu sadales kontā VK, sadalot mēnesim prognozēto ieņēmumu daļu proporcionāli nedēļu skaitam mēnesī.

Ja veidojas pašvaldību 2025.gada IIN ieņēmumu pārpilde, VID to uzkrāj un 2025.gada pēdējā darba dienā ieskaita VK norādītā kontā pašvaldību aizņēmumu saistību dzēšanai.

Ja IIN ieņēmumi nepildās atbilstoši plānotajam, tad, pamatojoties uz finanšu ministra rīkojumu, to kompensē no valsts pamatbudžetā ieskaitāmās IIN daļas.

Valsts kase (VK)

VK pēc līdzekļu saņemšanas attiecīgajā mēneša nedēļā pārskaita naudas līdzekļus pašvaldībām, vienlaikus veicot iemaksas PFI fondā.

VK 2025.gada pēdējā darba dienā publicē savā tīmekļvietnē informāciju par katras pašvaldības 2025.gada IIN pārpildi.

VK pārskaita IIN pārpildi uz pašvaldību aizņēmumu automātisko saistību ieturēšanas kontiem gada pēdējā darba dienā.

VK nodrošina no pašvaldību kontiem automātisko saistību ieturēšanu **ne vēlāk kā līdz 2026.gada 20.februārim.**

Pašvaldības

Pašvaldības **līdz 2026.gada 1.februārim** pieņem domes lēmumus par pašvaldības IIN pārpildes 2025.gadā attiecināšanu uz valsts aizdevumu pamatsummu maksājumu dzēšanu.

Pašvaldības **ne vēlāk kā līdz 2026.gada 18.februārim** (vēlams agrāk) VK e-pakalpojumu portāla sadaļā Aizņēmumi piesaka attiecīgo valsts aizdevumu pirmstermiņa atmaksu.

Finanšu ministrija

IIN ieskaitīšanas kārtība pašvaldībām 2025.gadā

Pašvaldībām katru mēnesi tiek ieskaitīta viena trešā daļa no ceturksnim prognozētajiem IIN ieņēmumiem.

I ceturksnis	II ceturksnis	III ceturksnis	IV ceturksnis
22%	23%	27%	28%

IIN 2025.gadam	2 133 992 585			
I ceturksnī (22%)	469 478 369			
Janvāris	156 492 789			
<i>1.nedēļa</i>	<i>2.nedēļa</i>	<i>3.nedēļa</i>	<i>4.nedēļa</i>	<i>5.nedēļa</i>
31 298 558	31 298 558	31 298 558	31 298 558	31 298 557
Februāris	156 492 789			
<i>1.nedēļa</i>	<i>2.nedēļa</i>	<i>3.nedēļa</i>	<i>4.nedēļa</i>	
39 123 197	39 123 197	39 123 197	39 123 198	
Marts	156 492 791			
<i>1.nedēļa</i>	<i>2.nedēļa</i>	<i>3.nedēļa</i>	<i>4.nedēļa</i>	
39 123 198	39 123 198	39 123 198	39 123 197	

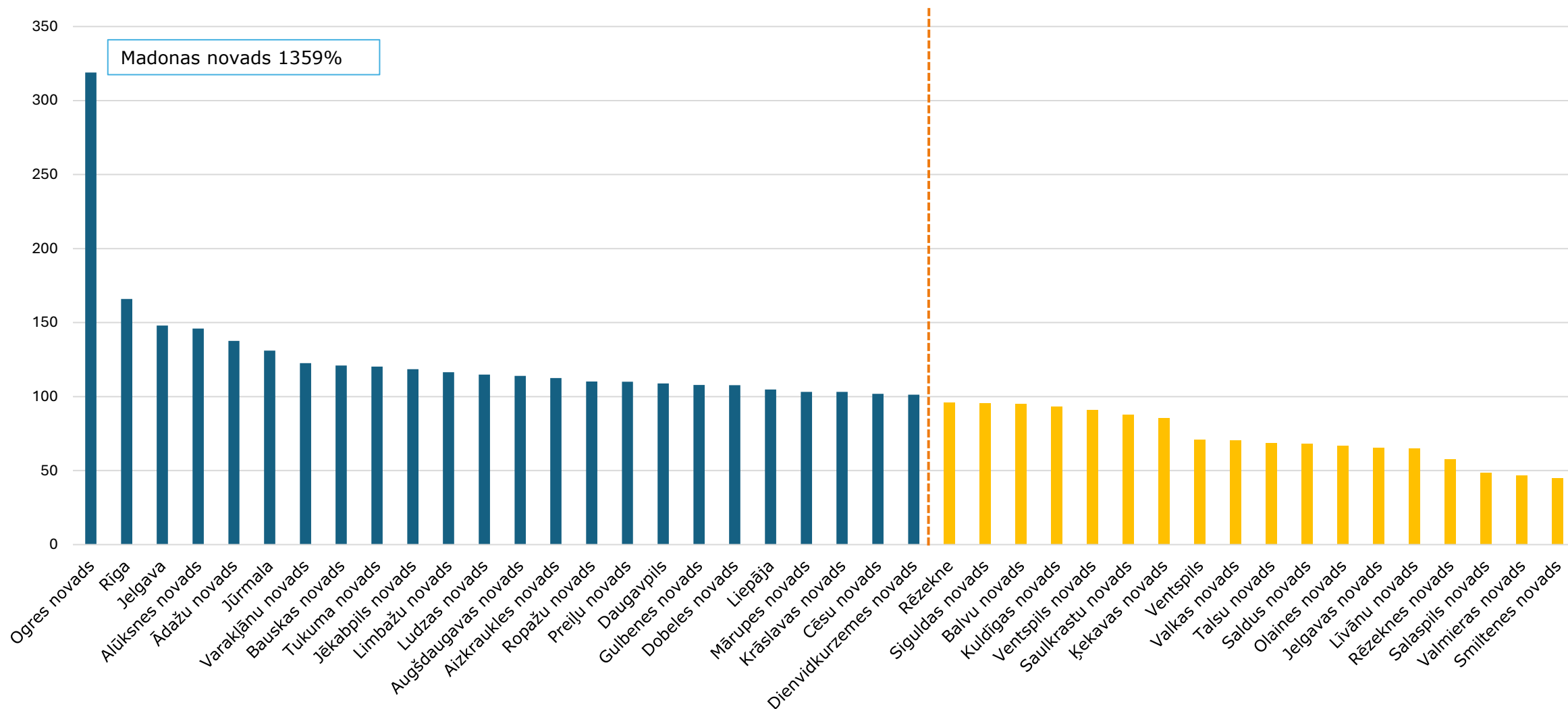
FM mājaslapā pieejama informācija par katras pašvaldības IIN prognozes sadalījumu atbilstoši katra mēneša nedēļas ieskaitāmajai summai.

Finanšu ministrija

Ieņēmumi no nekustamā īpašuma pārdošanas ir resurss vienreizēju izdevumu segšanai

Pašvaldību nekustamā īpašuma pārdošanas, iznomāšanas 2024.gada 12 mēnešu faktisko ieņēmumu izpilde pret 2024.gada plānu, %

Finanšu ministrija

Pašvaldību atlīdzības fonda pieaugums 2025.gadā

Pašvaldības ir atbildīgas par plānoto pieaugumu atlīdzības fondam. Pieauguma aprēķinā netiek ņemts vērā:

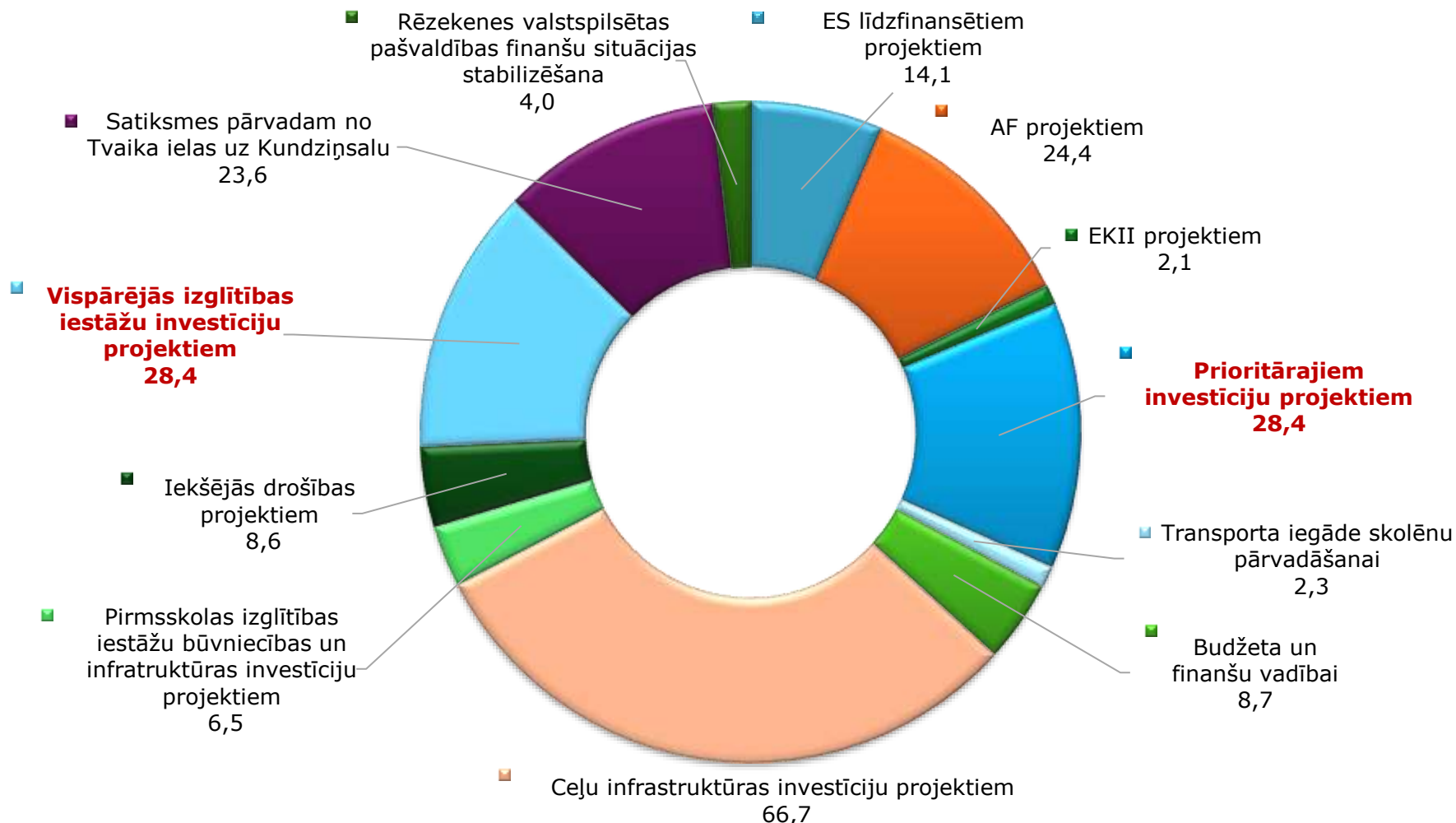
- pedagogu darba samaksa,
- minimālās darba algas izmaiņas (bez skalas izlīdzināšanas).

Pašvaldība ar domes lēmumu var noteikt ekonomiski pamatotu izņēmumu.

Finanšu ministrija

2025.gadā tiek turpināti 2024.gada aizņēmumu mērķi, pašvaldību aizņēmumu kopējais limits palielināts par **50 milj. eiro**

Kopējais piešķirtais aizņēmumu apmērs 217,8 milj. eiro, tajā skaitā 2024.gadā 148,0 milj. eiro, 2025.gadā 66 milj. eiro un 2026.gadā 3,8 milj. eiro.

Finanšu ministrija

Izmaiņas aizņēmumu jautājumos

Pašvaldības prioritārie investīciju projekti: samazināts līdzfinansējuma apmērs un paplašinātas izmantošanas iespējas

- Samazināts pašvaldības līdzfinansējuma apmērs no 15% uz 10%.
- Aizņēmumu var izmantot arī uzsākto projektu pabeigšanai, turpināšanai un ES un AF projektu finansēšanai.
- Aizņēmuma izņemšana 2025. un 2026.gadā.
- Nav noteikts projekta pabeigšanas termiņš.

Aizņēmumi jaunas skolas būvniecībai bez pašvaldības līdzfinansējuma

- Attiecas uz jaunas vispārējās izglītības iestādes būvniecību.

Finanšu ministrija

Jauni aizņēmumu mērķi

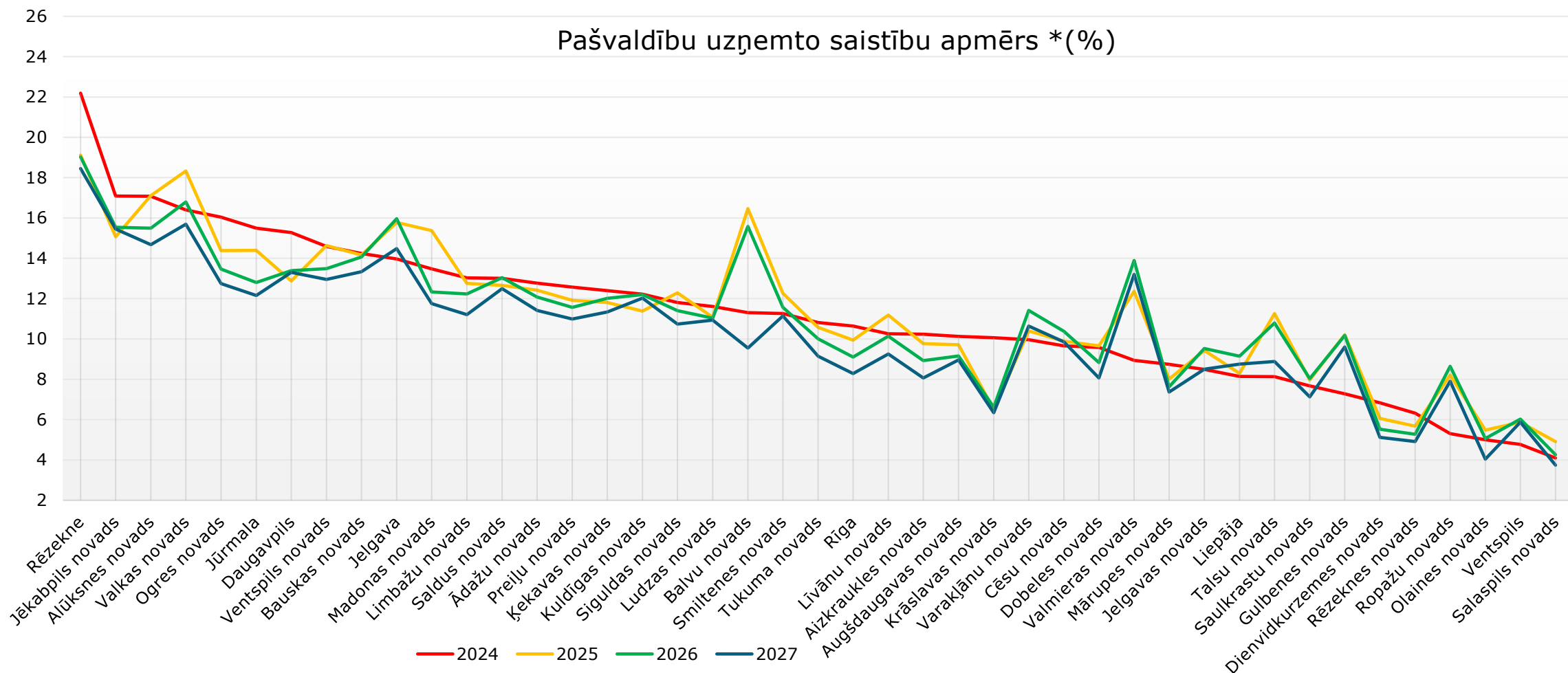
Meliorācijas sistēmas un pilsētu lietuss, ūdens kanalizācijas sistēmas investīciju projekti

- Pašvaldības līdzfinansējums ne mazā kā 15%.
- ZM atzinums.
- Aizņēmuma pieprasījums jāiesniedz līdz 01.09.2025.

Patvertņu izveidošanai, tajā skaitā pašvaldības administratīvajā teritorijā esošu telpu pielāgošana patvertņu vajadzībām

- IM atzinums.

Pašvaldībām, plānojot jaunas saistības, ir jāvērtē finanšu situācija ilgtermiņā un spēja pildīt uzņemtās saistības pret kreditoriem

*Aizņēmumu galvojumu, citu ilgtermiņa saistību ikgadējās atmaksājamās summas pret 2024.gada plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem bez iemaksām PFIF un valsts budžeta transfertiem noteiktam mērim, %.

Datu avots. Pašvaldību 2024.gada decembra pārskati

Finanšu ministrija

Iestrādāts valsts budžeta likumā: Jaunu aizņēmumu, galvojumu iespējas pie augstām saistībām

Ja pašvaldības saistības **kādā no saistību izpildes gadiem pārsniedz 20%***, pašvaldība jaunas aizņēmuma un galvojuma saistības var uzņemt tikai:

- ES, AF un citu ārvalstu finanšu palīdzības projektu **ES un AF daļas priekšfinansēšanas nodrošināšanai**
- un pašvaldības dome ir apliecinājusi, ka tā **spēs pildīt savas saistības un veikt maksājumus, kuriem iestāties atmaksas termiņš.**

**Aizņēmumu galvojumu, citu ilgtermiņa saistību ikgadējās atmaksājamās summas pret kārtējā gada plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem bez iemaksām PFIF un valsts budžeta transfertiem noteiktam mērķim*

Finanšu ministrija

Iestrādāts valsts budžeta likumā: Aizdevumu 2025.gada pamatsummas maksājumu samazināšanas iespējas (I)

- **Attiecas uz** valsts budžeta aizdevumiem **investīcijām**.
- **Samazina ne vairāk kā par 30%** no 2025.gada pamatsummu kopējā apmēra.
- **Nepagarina** aizdevuma atmaksas **gala termiņu**.
- Katra atsevišķa aizdevuma **atlikums nav mazāks par 10 000 eiro**.
- **Līdz 01.03.2025. pašvaldība iesniedz VK domes lēmumu** par grozījumiem aizdevumu atmaksas grafikos.
- **Domes lēmumā ir apliecināts:** dome ir izvērtējusi ekonomisko pamatojumu pamatsummas pārcelšanai, pašvaldības finanšu situāciju ilgtermiņā, iespējamos finanšu riskus un turpmākajos gados no pašvaldības budžeta nodrošinās aizdevumu pamatsummu atmaksu atbilstoši aizdevumu atmaksas grafikiem.
- Aizdevuma pamatsummas maksājumus **veic turpmākajos gados**, saistību apmērs **nevienā no saistību izpildes gadiem nepārsniedz 20%***.

Finanšu ministrija

Iestrādāts valsts budžeta likumā: Aizdevumu 2025.gada pamatsummas maksājumu samazināšanas iespējas (II)

- Ja pašvaldībai aizdevumu 2025.gada pamatsummas maksājumus **nepieciešams samazināt vairāk kā par 30%, domē ir jāapstiprina rīcības plāns pašvaldības izdevumu optimizācijai un procesu centralizācijai vidējā termiņā.**
- FM jautājumu izskata **vispārējā kārtībā:**
 - PAGKPP lēmums.
 - FM rīkojums.

Finanšu ministrija

Budžeta izdevumu optimizācijas plāns

- **Domei ir jāapstiprina izdevumu optimizācijas plāns, ja budžetā tiek plānots:**
 - Aizņēmums budžeta un finanšu vadībai uzturēšanas izdevumu segšanai.
 - Samazināt 2025.gada aizdevuma pamatsummas maksājumus vairāk kā par 30% no 2025.gada pamatsummu kopējā apmēra.
- **Izdevumu optimizācijas plānā nosaka:**
 - Konkrētus pasākumus, to ieviešanas termiņus un to ietekmes uz budžetu vidējā termiņā.
- **Izdevumu ekonomijai ir jābūt tādā apmērā, lai pašvaldība no budžeta vidējā termiņā spētu:**
 - Veikt budžet un finanšu vadības īstermiņa aizņēmumu atmaksu.
 - Finansēt tos izdevumus, kas 2025.gadā tiks segti no īstermiņa aizņēmuma vai no samazinātās aizdevuma pamatsummas maksājuma ietekmes.

Jauns regulējums pašvaldību finanšu stabilizācijai

Normatīvais akts: Likuma par budžetu un finanšu vadību 45¹. pants.

➤ **Pašvaldības finanšu stabilizācijas procesa pazīmes:**

1. Pašvaldība pēc budžeta izdevumu optimizācijas pasākuma veikšanas nespēj vai sakarā ar pierādāmiem apstākļiem nespēs nokārtot uzņemtas saistības pilnā apmērā vai daļēji bez valsts budžeta aizdevuma pašvaldības finanšu stabilizācijai.
2. Pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību ikgadējais apmērs kopā ar kavētajiem maksājumiem, kas ir ilgāki par 30 dienām, pret kreditoriem pārsniedz 20%*.

➤ **Dome pieņem lēmumu par stabilizācijas procesa uzsākšanas nepieciešamību.**

➤ **MK pieņem lēmumu par stabilizācijas procesa uzsākšanu, izbeigšanu un stabilizācijas aizdevumu.**

* no pašvaldības kārtējā gada plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem bez iemaksām PFIF un valsts budžeta transfertiem noteiktam mērķim

Finanšu ministrija

Paldies par uzmanību!